

Handläggare:
Annika Feychting tel 508 264 91
Avdelningen för Strategisk Trafikplanering

2004-11-23

Dnr 03-300-3698:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Mobilitetsveckan, redovisning av utvärdering och förslag till
fortsättning samt svar på skrivelse "Trafikproblem vid avstängning
av Hornsgatan" från Petter Lindfors (m)**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets redovisning.
2. Gatu- och fastighetsnämnden ger kontoret i uppdrag tillsammans med andra förvaltningar planera för ett genomförande av den europeiska Mobilitetsveckan år 2005 inklusive kampanjen "I stan utan min bil".
3. Gatu- och fastighetsnämnden föreslår kommunfullmäktige att rekommendera stadens nämnder att delta i detta.

Olle Zetterberg

Monica Hildingson

SAMMANFATTNING

Den 2 mars 2004 beslutade Gatu- och fastighetsnämnden att Stockholms stad skulle delta i den europeiska Mobilitetsveckan 2004 samt i kampanjen "I stan utan min bil. Den 17 augusti godkände nämnden kontorets förslag till upplägg för årets kampanj.

I skrivelsen "Trafikproblem vid avstängning av Hornsgatan" föreslår Petter Lindfors (m) att gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att redovisa de trafikproblem som uppstod i samband med avstängningen av Hornsgatan.

Det europeiska temat för årets kampanj var "Safe streets for children". Stockholm valde att bredda temat och fokuserade på: (folk)hälsa och säkerhet samt fördelarna med att cykla och gå.

Mobilitetsveckan genomfördes i samverkan med flera av stadens förvaltningar samt många externa intressenter och frivilligorganisationer.

Under mobilitetsveckan arrangerade vi fyra olika seminarier – *Barn och trafik, Friskvård, Cykling* och *Bilpool*. Under Mobilitetsveckan arrangerades också cykelguidning, historiska cykelturer och stadsvandringar runt om i staden.

Kampanjdagen ”I stan utan min bil” ägde rum den 22 september kl 10-21 på en del av Hornsgatan (mellan Mariatorget och Torkel Knutssongatan). På den avstängda delen av Hornsgatan informerade de deltagande aktörerna om cykling, barn och trafik, klimatkampanjen, hälsofrågor m.m. Det fanns också uppträdanden och prova-på-aktiviteter.

En effektmätning om hur stockholmarna uppmärksammade Mobilitetsveckan och ”I stan utan min bil” genomfördes av utrednings- och statistikkontoret, USK. Sammanfattningsvis visar undersökningen att:

- ? Knappt två tredjedelar uppmärksammade Mobilitetsveckan. 90 procent hade hört talas om avstängningen av Hornsgatan.
- ? Inställningen till kampanjen och budskapet är mycket positiv. 92 procent var mycket eller ganska positiva till kampanjen.

Avstängningen av Hornsgatan fungerade mycket bra. Vakterna vid avspärrningarna gjorde ett bra jobb. De flesta människor som berördes av avstängningen var positiva till kampanjen, endast ett fåtal klagade.

Självklart kan inte en avstängning av en del av en gata som Hornsgatan gå förbi helt obemärkt för biltrafiken. Alternativa färdvägar fanns dock t.ex. vid Söder Mälarstrand. Det var möjligt att nå fastigheterna utmed Hornsgatan bakifrån från parallellgatorna. Vi valde också tidpunkten så, att det skulle vara möjligt att ordna varuleveranser på morgonen. Inga särskilda händelser till följd av avstängningen har rapporterats till trafikledningscentralen Trafik Stockholm.

De deltagande aktörerna anser att kampanjen bör utvecklas till en mer omfattande kampanjvecka med ett utökat program, så att medborgarna kan delta under hela mobilitetsveckan. Detta bör göras genom ett utökat samarbete med stadsdelsförvaltningarna så att fler aktiviteter kan arrangeras i fler stadsdelsområden, även i ytterstaden. Det är viktigt att hela planeringen av mobilitetsveckan i ett tidigt skede förankras hos stadsdels- och fackförvaltningar. Likaså bör budskapet utvecklas och bli tydligare.

Kontorets kostnader för Mobilitetsveckan och kampanjdagen ”I stan utan min bil” uppgår till 1,3 miljoner kronor. De deltagande aktörerna har stått för sina egna kostnader.

Kontoret föreslår att staden deltar i Mobilitetsveckan och kampanjen ”I stan utan min bil” även nästa år och att kontoret får i uppdrag att planera för deltagandet. Mobilitetsveckan kan vara en del i ett långsiktigt arbete mot ett mer hållbart resande. Det kan också vara ett bra tillfälle att lyfta upp det samlade arbetet med Mobilitetscentrum, som kontoret just startat. (Mobilitetscentrum är ett paraply under vilket till en början tre delprojekt

inryms – ”Bilpool”, ”Stockholm – cykelstaden” och ”Kvalitetssäkring av företagens transporter och resor”.) Kontoret fungerar gärna som samordnare för staden, men tydligare riktlinjer om stadens deltagande bör gå ut från kommunledningen till deltagande nämnder/förvaltningar. Om planeringen börjar redan nu, kan kontoret återkomma till gatu- och fastighetsnämnden med ett förslag till uppläggning av Mobilitetsveckan redan tidigt under våren.

UTLÅTANDE

Bakgrund och skrivelsen

Den 2 mars beslutade Gatu- och fastighetsnämnden att Stockholms stad ska delta i den europeiska Mobilitetsveckan 2004 samt ”I stan utan min bil”. Den 17 augusti godkänd nämnden kontorets förslag till upplägg för årets kampanj.

I skrivelsen ”Trafikproblem vid avstängning av Hornsgatan” föreslår Petter Lindfors (m) att gatu- och fastighetskontoret får i uppdrag att redovisa de trafikproblem som uppstod i samband med avstängningen av Hornsgatan.

Kontorets redovisning

Genomförande

Det europeiska temat för årets kampanj var ”Safe streets for children”. Stockholm valde att bredda temat och fokuserade på (folk)hälsa och säkerhet samt fördelarna med att cykla och gå.

Mobilitetsveckan genomfördes i samverkan med flera av stadens förvaltningar (miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen, personalpolitiska enheten vid stadsledningskontoret och Maria-Gamla Stans stadsdelsförvaltning) och många externa intressenter och frivilligorganisationer. Bl.a. deltog Naturvårdsverket, SL, Landstinget i Stockholms län, NTF, Vägverket, Länsstyrelsen i Stockholm, Cykelfrämjandet och Naturskyddsföreningen.

Under Mobilitetsveckan arrangerade vi fyra olika seminarier – *Barn och trafik, Friskvård, Cykling och Bilpool*. Totalt deltog ca 350 personer i seminarierna. Under Mobilitetsveckan arrangerades också cykelguidning, historiska cykelturer och stadsvandringar runt om i staden för allmänheten.

Kampanjdagen ”I stan utan min bil” den 22 september ägde rum på en del av Hornsgatan (mellan Mariatorget och Torkel Knutssonsgatan) mellan kl 10-21. På en del av det avstängda området, mellan Mariatorget och Timmermansgatan, gick den befintlig busstrafiken i gångfart. På den avstängda delen av Hornsgatan informerade de deltagande aktörerna om cykling, barn och trafik, klimatkampanjen, hälsofrågor m.m. Det fanns också uppträdanden och prova-på-aktiviteter.

Effektmätning

En effektmätning om hur stockholmarna hade uppmärksammat Mobilitetsveckan och ”I stan utan min bil” genomfördes av utrednings- och statistikkontoret, USK. Sammanfattningsvis visar undersökningen att:

- ? Knappt två tredjedelar uppmärksammade Mobilitetsveckan. 90 procent hade hört talas om avstängningen av Hornsgatan.
  - ? Inställningen till kampanjen och budskapet är mycket positiv. 92 procent var mycket eller ganska positiva till kampanjen.
  - ? Två tredjedelar av stockholmarna tror att deras resor påverkar miljö, hälsa och ekonomi. Störst upplevs påverkan på den egna hälsan, nästan 70 procent tror att deras hälsa påverkas av hur de reser.
  - ? Två av fem kan tänka sig att åka mer kollektivt än de gör idag och varannan kan tänka sig att cykla mer än de gör idag.
- Även en enkät som delades ut på Hornsgatan gav positivt besked:
- ? Många (82 procent) tyckte att "I stan utan min bil" är ett mycket bra eller ganska bra initiativ.
  - ? Nästan lika många (79 procent) tyckte att man ska genomföra "I stan utan min bil" igen och att Hornsgatan var ett bra val av gata (69 procent).

Avstängningen

Avstängningen av Hornsgatan fungerade mycket bra. Vakterna vid avspärningarna gjorde ett bra jobb. De flesta människor som berördes av avstängningen var positiva till kampanjen, endast ett fåtal klagade.

Självklart kan inte en avstängning av en del av en gata som Hornsgatan gå förbi helt obemärkt för biltrafiken. Vi valde dock den del av Hornsgatan, som om den stängdes av, skulle påverka trafiken minst. Alternativa färdvägar fanns via t.ex. Söder Mälarstrand, så påverkan torde vara störst för de som skulle till och från fastigheterna utmed den avstängda delen. Det var dock möjligt att nå dessa bakifrån från parallellgatorna. Vi valde också tidpunkten så, att det skulle vara möjligt att ordna varuleveranser på morgonen. Inga särskilda händelser till följd av avstängningen har rapporterats till trafikledningscentralen Trafik Stockholm. Vid 11-tiden den 22 september rapporterades en stillastående lastbil på Hornsgatan mellan Varvsgatan och Lignagatan. Detta påverkade säkert framkomligheten denna dag, men det berodde knappast på kampanjaktiviteterna.

Kostnader

Kontoret har lagt ner 1,3 miljoner kronor på genomförandet. I kostnaderna ingår projektledning, framtagande av informationsmaterial och annonsering, en del av kostnaderna för seminarierna, iordningställande av kampanjområdet på Hornsgatan (täkt, el, scen, konferencier m.m.), avstängning av Hornsgatan, cykelkarta samt uppföljning. De deltagande aktörer har stått för sina egna kostnader (personal, informationsmaterial m.m.). Kontoret har ansvarat för genomförande av seminariet om Barn och trafik. Övriga seminarier har deltagande aktörer ansvarat för.

Slutsatser

Deltagande aktörer anser att kampanjen bör utvecklas till en mer omfattande kampanjvecka med ett utökat program, så att medborgarna kan delta under hela Mobilitetsveckan. Detta bör göras genom ett utökat samarbete med stadsdelsförvaltningarna, så att fler aktiviteter kan arrangeras i fler stadsdelsområden, även i ytterstaden. Det är också viktigt att hela planeringen av Mobilitetsveckan i ett tidigt skede förankras hos

stadsdels- och fackförvaltningar. Likaså bör budskapet utvecklas och bli tydligare.

Budskapen för kampanjen bör utvecklas mer och kommuniceras tydligare så att alla aktörer håller enhetliga budskap och profil i sin kommunikation. En kommunikationsplan som gäller för alla arbetsgrupper och aktörer bör arbetas fram inför kampanjen nästa år. Miljöfrågan kan även belysas ytterligare i kampanjen.

Även samarbetet med skolorna bör inför nästa år utvecklas mer. Barn och ungdomar är en viktig målgrupp, eftersom det är under barn - och skolåren som barnens resvanor, kunskap om miljö, hälsa, trafik och säkerhet grundläggs.

Viktigt är också att utveckla samarbetet ytterligare med SL. Kollektivtrafiken är det stora alternativet till ensamåkning i bil och SL har därför en viktig roll i kampanjen.

Samarbetet med företagen inom området, som stängs av, bör utvecklas. Företagen bör i ett tidigt skede bjudas in och erbjudas att medverka i kampanjen.

Mobilitetsveckan 2005

Erfarenheterna av att delta i Mobilitetsveckan är positiva. Allmänheten är positivt inställd och det finns en potential till ett förändrat beteende mot mer hälsosamma och långsiktigt hållbara transportsätt. Mobilitetsveckan kan vara en del i ett arbete mot ett mer långsiktigt hållbart resande. Mobilitetsveckan kan också vara ett bra tillfälle att lyfta upp det samlade arbetet med Mobilitetscentrum, som kontoret just startat.

Kontoret föreslår därför att staden deltar i nästa års Mobilitetsvecka och i kampanjen ”I stan utan min bil”, och att kontoret får i uppdrag att planera för deltagandet. Kontoret kan återigen fungera som samordnare för stadens deltagande, men tydligare riktlinjer om stadens deltagande bör då gå ut från kommunledningen till deltagande nämnder/förvaltningar. Om planeringen börjar redan nu, kan kontoret återkomma till gatu- och fastighetsnämnden med ett förslag till uppläggning av Mobilitetsveckan redan tidigt under våren, vilket skulle underlätta genomförandet. Uppläggningsplaneringen kommer att samordnas med arbetet med Mobilitetscentrum. Erfarenheterna från årets Mobilitetsvecka kommer att tillvaratas.

SLUT